

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen

Doelenpakket

Vak 3D - architecturale vorming

3de graad SO

Doorstroomfinaliteit

Specifieke vorming

Uitgangspunten

Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk leerplandoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

Status van een leerplandoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE leerplandoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit leerplandoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit leerplandoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het leerplandoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein algemene doorstroomcompetenties
Generieke doorstroomcompetenties

SV01.01

De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur
Artistieke expressie

SV04.01

De leerlingen doorlopen een artistiek proces in functie van een creatie.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur
Artistieke expressie

SV04.02

De leerlingen creëren persoonlijk artistiek werk vanuit een artistieke taal met behulp van specifieke bouwstenen, technieken en materialen.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur
Artistieke expressie

SV04.03

De leerlingen zetten hun artistieke deskundigheid in voor een gemeenschappelijk project.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur
Artistieke expressie

SV04.04

De leerlingen gaan in dialoog over elkaars artistiek proces, werk en presentatie aan de hand van afgesproken opdrachtgebonden criteria.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur
Kunstbeschouwing

SV04.05

De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en westerse en niet-westerse samenlevingen om een kunsthistorisch referentiekader op te bouwen.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur
Kunstbeschouwing_Pakket uit kunstbeschouwing

SV04.07

De leerlingen reflecteren vanuit meerdere perspectieven over de betekenis van kunst en kunstuitingen in diverse contexten.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Gevorderde wiskunde

SV06.01

De leerlingen voeren bewerkingen uit met matrices: optelling, scalaire vermenigvuldiging, matrixvermenigvuldiging, machtsverheffing en transpositie.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Gevorderde wiskunde

SV06.02

De leerlingen gebruiken matrixmodellen om evoluties te beschrijven.

Kennis

Matrixvoorstelling van een graaf

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Gevorderde wiskunde

SV06.04

De leerlingen lossen stelsels van eerstegraadsvergelijkingen op met behulp van de methode van Gauss-Jordan.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde_Pakket uit uitgebreide wiskunde_Gevorderde wiskunde

SV06.05

De leerlingen bepalen het voorschrift of de grafiek van een tweedegraadsfunctie als de andere representatie gegeven is.

Kennis

Voorschrift $f(x)=a(x-p)^2+q$

Voorschrift $f(x)=ax^2+bx+c$

Voorschrift $f(x)=a(x-x_1)(x-x_2)$ - *Pro*

Betekenis van de coëfficiënten a, c, p, q, x1 en x2 in de voorschriften - *Pro*

Grafiek van een tweedegraadsfunctie: parabool, bergparabool, dalparabool - *Pro*

Nulwaarden - *Pro*

Top met coördinaten - *Pro*

Symmetrieas met vergelijking - *Pro*

Kwadratisch verband - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde_Pakket uit uitgebreide wiskunde_Gevorderde wiskunde

SV06.06

De leerlingen analyseren kenmerken van tweedegraadsfuncties: domein, bereik, nulwaarden, tekenverloop, stijgen/dalen, extremum, toenemende/afnemende stijging/daling en symmetrie ten opzichte van een verticale rechte.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde

SV06.09

De leerlingen leggen het verband tussen de grafiek van een functie en haar kenmerken.

Kennis

Veeltermfuncties, (elementaire) rationale functies, (elementaire) irrationale functies, logaritmische functies $f(x)=\log_a(x)$, goniometrische functie $f(x)=\cos x$

Domein, bereik, nulwaarden, tekenverloop, stijgen/dalen/constant, extrema, constante/toenemende/afnemende stijging/daling, periode, amplitude, asymptotisch gedrag, gedrag op oneindig

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde_Gevorderde wiskunde

SV06.11

De leerlingen lossen vergelijkingen en ongelijkheden grafisch op.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde_Pakket uit uitgebreide wiskunde_Gevorderde wiskunde

SV06.12

De leerlingen lossen tweedegraadsvergelijkingen in één onbekende in de verzameling van de reële getallen algebraïsch op.

Kennis

Volledige en onvolledige vierkantsvergelijking - *Pro*

Discriminant

Ontbinding in factoren

Oplossingenverzameling - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde_Gevorderde wiskunde

SV06.13

De leerlingen lossen tweedegraadsongelijkheden in één onbekende algebraïsch op.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde

SV06.16

De leerlingen lossen exponentiële vergelijkingen van de vorm $b \cdot ax=c$ algebraïsch op.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie

SV06.17

De leerlingen lossen goniometrische vergelijkingen van de vorm $\sin(ax+b)=c$ algebraïsch op.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming - Pro | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen

SV06.21
De leerlingen bepalen grafisch en algebraïsch limieten van functies.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming - Pro | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie

SV06.23
De leerlingen bepalen horizontale, verticale en schuine asymptoten van rationale functies.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen

SV06.25

De leerlingen berekenen de afgeleide functie van functies die zijn opgebouwd uit veeltermfuncties, rationale functies, exponentiële functies, logaritmische functies en goniometrische functies.

Kennis

Rekenregels: afgeleide van een som, product, quotiënt van functies en afgeleide van een samengestelde functie (kettingregel)

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde

SV06.28

De leerlingen analyseren het verloop van functies met behulp van de eerste en tweede afgeleide functie en lossen extremumproblemen op.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie

SV06.30

De leerlingen interpreteren een bepaalde integraal als de limiet van een som en als een georiënteerde oppervlakte.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie

SV06.32

De leerlingen leggen het verband tussen bepaalde integralen en primitieve functies.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen

SV06.34

De leerlingen berekenen bepaalde en onbepaalde integralen van functies.

Kennis

Integratiemethoden: onmiddellijke integratie, integratie door splitsing, integratie door eenvoudige substitutie

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde_Gevorderde wiskunde

SV06.36

De leerlingen gebruiken de sinus- en cosinusregel om meetkundige problemen op te lossen.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen

SV06.38

De leerlingen gebruiken goniometrische formules om uitdrukkingen te vereenvoudigen.

Kennis

Formules: verbanden tussen goniometrische getallen van verwante hoeken

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde
Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Gevorderde wiskunde

SV06.39

De leerlingen stellen complexe getallen voor in het vlak.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Gevorderde wiskunde

SV06.40

De leerlingen voeren bewerkingen uit met complexe getallen in cartesische vorm: optelling, aftrekking, vermenigvuldiging en deling.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Gevorderde wiskunde

SV06.41

De leerlingen lossen tweedegraadsvergelijkingen met reële coëfficiënten in één onbekende op in de verzameling van de complexe getallen.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Gevorderde wiskunde

SV06.42

De leerlingen zetten complexe getallen in cartesische vorm om naar goniometrische vorm en omgekeerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen

SV06.44

De leerlingen voeren de vermenigvuldiging van complexe getallen in goniometrische vorm uit.

Kennis

Goniometrische formules: somformules

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Goniometrie en vectoren

SV06.46

De leerlingen rekenen met vectoren in het vlak.

Kennis

Bewerkingen: optelling en vermenigvuldiging met een getal

Norm van een vector en ontbinding van een vector in zijn componenten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Pakket uit statistiek_Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde

SV06.56

De leerlingen leggen in betekenisvolle situaties de betekenis uit van nulhypothese, alternatieve hypothese, significantieniveau en p-waarde.

Kennis

Steekproevenverdeling

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG_DA

Wetenschapsdomein wiskunde

Statistiek_Pakket uit statistiek_Beschrijvende statistiek_Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen_Uitgebreide wiskunde in functie van economie_Uitgebreide wiskunde_Gevorderde wiskunde

SV06.58

De leerlingen analyseren het verband tussen twee numerieke grootheden in een dataset met behulp van een spreidingsdiagram.

Kennis

Trendlijn

Correlatiecoëfficiënt

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO_DG

Wetenschapsdomein wiskunde

Uitgebreide wiskunde in functie van wetenschappen

SV06.61

De leerlingen beargumenteren wiskundige redeneringen.

Kennis

Bewijsvoering

Beheersingsniveau Bloom:

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG_DA

Wetenschapsdomein wiskunde
Toegepaste ruimtemeetkunde

SV06.72

De leerlingen analyseren het verband tussen 3D-situaties en bijbehorende 2D-voorstellingen.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG

Wetenschapsdomein fysica
Gevorderde fysica: mechanica_Gevorderde fysica: pakket uit mechanica_Gevorderde fysica: beperkt pakket uit mechanica

SV11.38

De leerlingen stellen de evenwichtsvergelijkingen op bij statisch evenwicht in het vlak en driedimensionaal en voeren berekeningen uit.

Kennis

Wrijvingskracht met inbegrip van de statische wrijvingscoëfficiënt
Samenstellen en ontbinden van vectoren
Krachten- en krachtmomentenbalans

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG

Wetenschapsdomein fysica
Gevorderde fysica: bouwkunde

SV11.46

De leerlingen analyseren eigenschappen van materialen en constructies in functie van thermische isolatieproblemen.

Kennis

Thermische weerstand

Warmtetransport

Warmtegeleidingscoëfficiënt

Warmtedoorgangcoëfficiënt - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG

Wetenschapsdomein fysica
Gevorderde fysica: bouwkunde

SV11.47

De leerlingen analyseren eigenschappen van materialen en constructies in functie van akoestische isolatieproblemen en van akoestisch comfort.

Kennis

Weerkaatsing, breking, absorptie van geluidsgolven - *Pro*

Contact- en luchtgeluid - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG

Wetenschapsdomein fysica
Gevorderde fysica: bouwkunde

SV11.48

De leerlingen analyseren interacties binnen een gebouw en tussen een gebouw en zijn omgeving.

Kennis

Fysische aspecten van energie-, materie- en informatiestromen

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG

Wetenschapsdomein fysica
Gevorderde fysica: bouwkunde

SV11.49

De leerlingen voeren 3D-metingen uit in functie van het ontwerpen en modelleren van projecten.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG

Wetenschapsdomein fysica
Gevorderde fysica: bouwkunde

SV11.50

De leerlingen analyseren mechanische eigenschappen van materialen in functie van constructieproblemen.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG_DA

Wetenschapsdomein fysica
Gevorderde fysica: bouwkunde_ Toegepaste fysica: toegepaste constructieleer

SV11.51

De leerlingen analyseren eigenschappen van constructies.

Kennis

Ontwerp- en uitvoeringscriteria

Relatie tussen materiaal, structuur en functie

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DG

Wetenschapsdomein fysica
Gevorderde fysica: bouwkunde

SV11.52
De leerlingen modelleren constructies in 3D.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

